

Inleidend woord van welkom Symposium Vincent de Paul Center NL Berchmanianum, 23 september 2022

Door Maria Martens

Beste ménsen,

Fijn dat u er bént.

Graag heet ik u van harte welkom op dit symposium ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van het Vincent de Paul Center Nederland. Heel fijn dat we weer fysiek bijeen kunnen komen. En dat nog wel -maar dat is natuurlijk niet helemaal toevallig- midden in de wereldwijde Vincentius maand.

Speciaal welkom aan de sprekers van vandaag: Mgr Gerard de Korte, Hans Boutellier, Tjeu van Knippenberg en Carlien Geelkerken die het panelgesprek zal leiden. En ook een speciaal welkom aan Marieke van de Ven, die samen met Tjeu van Knippenberg het Centrum heeft opgericht. En hartelijk welkom ook aan Rafael Isharianto, de provinciaal overste van de Lazaristen Nederland, een congregatie die door Vincent de Paul is gesticht en die ons centrum financieel ondersteunt.

Overigens: zoals u misschien weet is de naam Lazaristen is ontleend aan het eerste klooster te Parijs, het voormalige melaatsenhuis St. Lazare. Het logo van ons Centrum (u ziet het op het scherm) is de plattegrond van St. Lazare.

Maar natuurlijk een bijzonder hartelijk welkom aan u allen. Fantastisch dat u met zovelen gekomen bent. En ook mooi om te zien dat er niet alleen mensen zijn die het Vincent de Paul Center al kennen, maar ook velen voor wie het een kennismaking is met het centrum en met het gedachtengoed van Vincent de Paul.

Vincent de Paul was een priester die leefde in de 17^e eeuw. Een tijd waarin de kerk nogal op zichzelf was gericht en er veel armoede was. Een tijd van hoge kindersterfte, ondervoeding, epidemieën (denk aan de pest) en nauwelijks voorzieningen.

Als priester werd hij op een gegeven moment enorm geraakt door de armoede in gezinnen. Vanaf de preekstoel vraagt hij mensen om te helpen. Het resultaat? Vele mensen schieten te hulp met eten, drinken en giften. Dan realiseert Vincent zich dat er weliswaar liefde genoeg is, maar er ook organisatie nodig is. Enerzijds om hulp te bieden aan wie hulp nodig heeft (denk aan armen, dak- en thuislozen, gevangenen, vluchtelingen). Anderzijds voor vorming en opleiding. Hij organiseerde colleges, bezinningsdagen en meditaties, zowel voor -ik zal maar zeggen- 'gewone mensen', als gericht op de pastorale professionaliteit van de geestelijkheid. Hulp en vorming. In de woorden van Vincent: Caritas en Missie.

Het werd het begin van een wereldwijde beweging. Op dit moment zijn talloze mensen en organisaties overal in de wereld actief, in 150 landen. Ook in Nederland, en dus ook in Nijmegen. Zij worden wel "de Vincentiaanse familie" genoemd, een internationaal netwerk van zusters, priesters, leken, betrokkenen en geïnteresseerden.

Vanaf het begin heeft Vincent altijd samenwerking gezocht met mensen met een soortgelijk engagement: het dienen van armen. Het is ook de reden waarom de activiteiten van het óns centrum altijd open staan voor àlle belangstellenden. Voor iedereen die zich op een of andere manier wil verdiepen of méér wil weten van het gedachtengoed van Vincent de Paul. Ons

centrum heeft inmiddels een uniek aanbod voor iedereen die zoekt naar verdieping en bezinning.

In Nederland is de naam en het gedachtengoed van Vincent de Paul het meest bekend van de *Vincentiusverenigingen* die in veel steden actief zijn. Zij doen ontzettend goed werk voor armen en mensen in nood.

Wij zijn het Vincent de Paul *Center*. Ook gebaseerd op het gedachtengoed van Vincent de Paul, maar vooral gericht op vorming.

Toen het Studiehuis van de Lazaristen in Nijmegen werd opgeheven, heeft Lazarist Tjeu van Knippenberg, samen met Marieke van de Ven, mogelijkheden gezocht om de stem van Vincent de Paul levend te houden in de stad. Omdat er in Nijmegen al veel activiteiten waren op het gebied van armoedebestrijding, hebben zij gekozen voor de invalshoek ‘vorming’ en daarvoor het Vincent de Paul Center opgericht. Zij hebben het centrum de afgelopen 10 jaar opgebouwd en uitgebreid, samen met anderen, deels hier ook aanwezig.

We kunnen terugkijken op 10 áctieve jaren. Velen van u hier waren op een of andere manier betrokken bij de activiteiten. Behalve de masterclasses Vincentiaans Leiderschap, zijn de meeste activiteiten laagdrempelig. Denk aan de Vincentleergangen over het leven en werk van Vincent, de cursussen voor mensen werkzaam in de zorg en de Dinsdagconferenties. Vanaf de tijd van Vincent de Paul tot op heden komen overal ter wereld belangstellenden op dinsdagmiddagen bij elkaar, om van gedachten te wisselen over hun geloof, hun engagement en actuele thema’s. Ook in Nijmegen organiseren we deze gratis toegankelijke huiskamergesprekken.

Een andere activiteit die zich mag verheugen in grote belangstelling is G17. Op het programma ziet u her en der staan: ‘impressie G17 groep’. En misschien vroeg u zich af wat dat zou kunnen zijn. Wel, onze generatie, zoals we hier aanwezig zijn, is de 17e generatie na Vincent de Paul. Vandaar de naam van het project G17: Generatie17 dus. Ook hier komen mensen in kleine groepen bijeen die vanuit verschillende invalshoeken hun leven, hun levensbeschouwing, hun geloof willen verdiepen. Om u een indruk te geven van één van de huidige projecten, komt er op verschillende momenten een korte impressie van een G17 groep.

De titel van het symposium vandaag is: werken met grenzen – seculiere oecumene. Het gaat dus over werken, over grenzen, over seculariteit en oecumene. Vier begrippen waarop de sprekers elk op hun eigen manier en vanuit hun eigen invalshoek hun licht zullen laten schijnen.

We leven in een gesecculariseerde wereld. Een rapport van maart j.l. van het Sociaal Cultureel Planbureau (het SCP), schrijft dat religieuze groepen in Nederland nu in de minderheid zijn en de zoektocht naar zingeving een individuele zaak is geworden. Dat is voor veel mensen een nieuwe uitdaging en overigens niet voor iedereen gemakkelijk. Het SCP ziet ook dat het grote gevolg heeft voor de samenleving als geheel. Het signaleert het risico van onbegrip tussen de verschillende groepen; tussen gelóvigen (christenen, moslims en anderen) en níet-gelovigen. Het adviseert beleidsmakers om in te zetten op wederzijds begrip en acceptatie en het bevorderen van een samenleving waarin iedereen volwaardig kan meedoen.

Mijns inziens heeft de inzet van Vincent de Paul niets aan actualiteit ingeboet. Misschien is zijn gedachtengoed wel steeds actueler aan het worden. Materiële, sociale en spirituele armoede kwamen niet alleen in het 17^e Eeuws Frankrijk voor, maar ook hier en nu. De kranten staan er vol van. Zowel als het gaat om de spirituele nood van veel mensen, als de eenzaamheid, als de materiele armoede. Zelfs in de Troonrede deze week werd de nood, armoede en onzekerheid van mensen genoemd. En overigens ook het belang van samenwerken.

Het appèl van Vincent de Paul is: helpen van mensen in de knel, luisteren naar de ander, werken aan een betere samenleving. Het raakt precies het thema van het symposium van vandaag. Hoe kunnen we mensen in deze tijd inspireren en hoe kunnen we werken aan een betere samenleving? Dat kan -geheel in de geest van Vincent de Paul- alleen in gesprek en in samenwerking met anderen. En dat is wat we vandaag willen doen.

Graag wens ik ons allen een goed en inspirerend symposium.